

Udskriftsdato: 2. januar 2026

KEN nr 10194 af 20/12/2019 (Gældende)

Fastholdelse af påbud om at sikre, at arbejdet med løft af bårer med patienter i forbindelse med planlagte kørsler udføres, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Risikoen ved løft af bårer med patienter skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder ved brug af tekniske hjælpemidler og påbud om at bruge en autoriseret rådgivningsvirksomhed på arbejdsmiljøområdet til at bistå sig med at efterkomme påbuddet samt at forebygge lignende arbejdsmiljøproblemer (Ergonomi - løft - bære - anvendelse af et CE-mærket produkt)

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 19-16938

Fastholdelse af påbud om at sikre, at arbejdet med løft af bårer med patienter i forbindelse med planlagte kørsler udføres, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Risikoen ved løft af bårer med patienter skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder ved brug af tekniske hjælpemidler og påbud om at bruge en autoriseret rådgivningsvirksomhed på arbejdsmiljøområdet til at bistå sig med at efterkomme påbuddet samt at forebygge lignende arbejdsmiljøproblemer (Ergonomi - løft - bære - anvendelse af et CE-mærket produkt)

Resume

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt afgørelserne.

Vedrørende påbud om løft af bårer

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget fik demonstreret brug af bære og et indkøbt mobilt trin/skammel på stationen i [by udeladt].

Nævnet lagde også vægt på, at der blev løftet i 3/4 arms afstand ved løft mellem kørehøjde og bårens 2. nederste position.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at der var forværende faktorer i form af uhensigtsmæssige arbejdsstillinger, hvor de ansatte løftede asymmetrisk, når de løftede i håndtag, som var placeret i to forskellige højder med 14 cm højdeforskel.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der var forværende faktorer i form af løft med foroverbøjet ryg, trange pladsforhold, samt risiko for uventede belastninger, når to personer løfter sammen.

Nævnet lagde endelig vægt på, at redderne havde andet rygbelastende arbejde i form af løft af bære med patienter ved akutte kørsler, hvor der blev benyttet samme type bære, samt manuel forflytning af patienter ved både akutte og planlagte kørsler.

Vedrørende påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet den 13. februar 2019 traf afgørelse om at sikre, at arbejdet med løft af bårer med patienter i forbindelse med planlagte kørsler udføres, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Risikoen ved løft af bårer med patienter skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder ved brug af tekniske hjælpemidler.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at virksomheden ikke inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, hvor løsningen umiddelbart kan overføres.

Et mindretal på 4 af nævnets medlemmer fandt, at Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret, at arbejdsmiljølovens regler er overtrådt, da der er tale om en CE-mærket bære, der anvendes efter sit formål og i overensstemmelse med leverandørens anvisninger.

Den konkrete afgørelse

[Adressat udeladt]

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 24. september 2019 behandlet [navn udeladt]s klage på vegne af [navn udeladt] over Arbejdstilsynets afgørelser af 13. februar 2019. Her fik [navn udeladt] et påbud om at sikre, at arbejdet med løft af bærer med patienter i forbindelse med planlagte kørsler udføres, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Risikoen ved løft af bærer med patienter skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder ved brug af tekniske hjælpemidler.

[Navn udeladt] fik endvidere påbud om at bruge en autoriseret rådgivningsvirksomhed på arbejdsmiljøområdet til at bistå sig med at efterkomme påbuddet samt at forebygge lignende arbejdsmiljøproblemer.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E R

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelser af 13. februar 2019.

[Navn udeladt] skal senest den 11. november 2019 give besked til Arbejdstilsynet om, hvilken autoriseret arbejdsmiljørådgiver der er indgået aftale med.

Nævnets afgørelse skal efterkommes senest den 29. juni 2020.

Tilbage melding skal ske til Arbejdstilsynet senest den 6. juli 2020.

B E G R U N D E L S E R

Vedrørende påbud om løft af bærer

Et flertal af Arbejdsmiljøklagenævnets medlemmer vurderer, at arbejdet med løft af bærer med patienter hos [navn udeladt] på tilsynstidspunkterne den 7. november og 4. december 2018, hvor Arbejdstilsynet kontrollerede virksomhedens efterkommelse af et påbud af 31. januar 2017, ikke blev udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Flertallet lægger vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget den 7. november 2018 fik demonstreret brugen af bære og indkøbt mobilt trin/skammel på stationen i [by udeladt].

Flertallet lægger også vægt på besøg på stationen i [by udeladt], hvor tilsynet fik lejlighed for at følge nogle reddere, som anvendte baren i forbindelse med planlagte kørsler.

Flertallet finder det – ud fra de foreliggende oplysninger – godtgjort, at de ansatte ved løft af bærer med patienter med en gennemsnitsvægt på 80 kg var udsat for sundhedsskadelige løft.

Flertallet lægger herved vægt på, at der blev løftet i 3/4 arms afstand ved løft mellem kørehøjde og bårens 2. nederste position.

Flertallet lægger endvidere vægt på, at der var forværrende faktorer i form af uhensigtsmæssige arbejdsstillinger, hvor de ansatte løftede asymmetrisk, når de løftede i håndtag, som var placeret i to forskellige højder med 14 cm højdeforskel.

Flertallet lægger desuden vægt på, at der var forværrende faktorer i form af løft med foroverbøjet ryg, trange pladsforhold, samt risiko for uventede belastninger, når to personer løfter sammen.

Flertallet lægger endelig vægt på, at redderne havde andet rygbelastende arbejde i form af løft af bære med patienter ved akutte kørsler, hvor der benyttes samme bære, samt manuel forflytning af patienter ved både akutte og planlagte kørsler.

Flertallet lægger til grund, at de ansatte løftede bærer med patienter, der i gennemsnit vejede omkring 80 kg.

Flertallet lægger endvidere til grund, at den samlede vægt af stel og bæreleje er 48,5 kg, og at den er forsynet med gasfjedre, som hjælper i løftet.

Flertallet lægger desuden til grund, at de ansatte i snit udførte 0-5 planlagte kørsler pr. vagt (0-10 afhentninger og afleveringer af patienter), hvilket svarer til 1-2 planlagte kørsler pr. vagt. Ved ca. 1/5 af afhentningerne/ afleveringerne af patienter på sygehus løftede redderne ikke båren, ligesom patienter, som blev afhentet i eget hjem, ved ca. 1 afhentning pr. vagt selv kunne gå op på båren i ambulancen.

Det følger af arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det følger endvidere af reglerne om manuel håndtering, at arbejde med manuel håndtering skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et flertal på 5 ud af nævnets 9 stemmeberettigede medlemmer.

Vedrørende påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Et flertal af Arbejdsmiljøklagenævnets medlemmer lægger vægt på, at Arbejdstilsynet den 13. februar 2019 har truffet afgørelse om at sikre, at arbejdet med løft af bærer med patienter i forbindelse med planlagte kørsler udføres, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Risikoen ved løft

af bårer med patienter skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder ved brug af tekniske hjælpemidler.

Flertallet lægger endvidere vægt på, at [navn udeladt] ikke inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, hvor løsningen umiddelbart kan overføres.

Det fremgår af reglerne om brug af autoriseret rådgivningsvirksomhed på arbejdsmiljøområdet, at arbejdsgiveren skal indhente bistand fra en rådgivningsvirksomhed, når Arbejdstilsynet afgiver påbud, der vedrører løft af byrder, der udføres som led i den sædvanlige arbejdsfunktion, og vægten overstiger 25 kg tæt ved kroppen, 15 kg i underarms afstand eller 7 kg i $\frac{3}{4}$ arms afstand, og der samtidigt forekommer en eller flere forværrende faktorer i form af arbejde med foroverbøjet ryg, vrid eller asymmetriske løft eller arbejde med løftede arme.

Det fremgår endvidere af reglerne, at der ikke afgives rådgivningspåbud til arbejdsgiveren, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og hvor løsningen umiddelbart kan overføres.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et flertal på 5 ud af nævnets 9 stemmeberettigede medlemmer.

B E M Æ R K N I N G E R T I L K L A G E N

[Navn udeladt] finder, at afgørelsen er baseret på konstateringer i Arbejdstilsynets afgørelser 1. marts 2019 efter tilsynsbesøg den 4. december 2018 på Station [by udeladt]. Derved adskiller den sig ved ikke at være konstateringer af faktuelle forhold, men eksplicit lægger konstateringer i forbindelse med den tidligere afgørelse til

grund. Afgørelserne er derfor mangelfulde og må ophæves.

[Navn udeladt] har efterfølgende anført, at afgørelsen har karakter af en afgørelse, som indskrænker mulig anvendelse indenfor formålet af et CE-mærket teknisk hjælpemiddel, hvilket er i strid med EU's forordninger.

Et flertal af nævnets medlemmer skal henvise til Arbejdstilsynets bemærkninger i udtalelser af 28. marts, 9. juni og 20. juni 2019. Heraf fremgår, at tilsynsbesøgene den 7. november og den 4. december 2018 var kontrolbesøg i forlængelse af et tidligere afgivet påbud af 31. januar 2017. Påbuddet blev efterfølgende fastholdt af nævnet.

Virksomheden sendte efterfølgende en tilbagemelding, hvoraf fremgik, at der var gennemført supplerende efteruddannelser i korrekt bærebetjening. Alle var instrueret i at planlægge og udføre opgaverne sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder i korrekt brug af nyt teknisk hjælpemiddel i form af et mobilt trin/skammel, så det undgås, at båren sænkes til laveste position.

På kontrolbesøgene blev det konstateret, at der stadig forekom løft af bårer med patienter, der typisk vejede mellem 80 og 100 kg. De ansatte blev stadig udsat for belastninger ved løft i bårens hovedende, som ved en patient på 100 kg er 59 kg, hvorfor der blev afgivet påbud.

Arbejdstilsynet bemærkede, at det af afgørelsen fremgår, hvilke oplysninger og konstateringer der er lagt til grund for afgørelsen, samt at det i sagen er ubestridt, at den måde, som arbejdet blev udført på i Kolding, er gældende for begge stationer.

Til det anførte om CE-mærkning henviste Arbejdstilsynet til nævnets bemærkninger i den tidligere sag, hvorefter Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om et CE-mærket produkt, hvis den konkrete anvendelse af produktet ikke er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Flertallet er enig i det af Arbejdstilsynet anførte.

M I N D R E T A L S U D T A L E L S E

Et mindretal på 4 af nævnets medlemmer finder, at Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret, at arbejdsmiljølovens regler er overtrådt, da der er tale om en CE-mærket bære, der anvendes efter sit formål og i overensstemmelse med leverandørens anvisninger.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse

- § 77, stk. 1, og § 77a i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017

Om arbejdets udførelse

- § 38, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017

Om manuel håndtering

- § 3, stk. 1, og 2, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1991 om manuel håndtering

Om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

- § 4, nr. 1, § 5, stk. 1, § 9, § 30, § 31, stk. 1, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 59 af 15. januar 2013 om brug af autoriserede rådgivningsvirksomheder

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet, breve af 3. maj 2019 og 11. juni 2019, samt breve af 9. maj og 20. juni 2019 fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne

[Navn udeladt]

[Stilling udeladt]

Kopi til

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

§ 77 a. Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud eller andre afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1991 om manuel håndtering

Kapitel 2

Arbejdets udførelse

§ 3. Arbejde med manuel håndtering skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Stk. 3. Hvis dette ikke er muligt, skal der træffes effektive foranstaltninger til imødegåelse af risikoen.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 59 af 15. januar 2013 om brug af autoriserede rådgivningsvirksomheder

§ 4. Arbejdstilsynet afgiver rådgivningspåbud, når Arbejdstilsynet samtidigt afgiver et eller flere af følgende afgørelser:

1. Påbud som følge af overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen vedrørende et eller flere komplekse eller alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der er omfattet af §§ 8 – 25, dvs. vanskelige at løse.
2.

§ 5. Der afgives ikke rådgivningspåbud til arbejdsgiveren efter § 4, nr. 1, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og hvor løsningen umiddelbart kan overføres.

Det ergonomiske område

§ 9. Arbejdsgiveren skal indhente bistand fra en rådgivningsvirksomhed, når Arbejdstilsynet afgiver påbud, der vedrører løft af byrder, der udføres som led i den sædvanlige arbejdsfunktion, og

1. vægten overstiger 25 kg tæt ved kroppen, 15 kg i underarms afstand eller 7 kg i $\frac{3}{4}$ arms afstand, og
2. der samtidigt forekommer en eller flere forværrende faktorer i form af arbejde med foroverbøjet ryg, vrid eller asymmetriske løft eller arbejde med løftede arme.

Tilbagemeldinger til Arbejdstilsynet

§ 30. Arbejdsgivere eller bygherrer, der har modtaget rådgivningspåbud, skal give en tilbage melding til Arbejdstilsynet om indgåelse af aftalen med rådgivningsvirksomheden senest 6 uger efter, at rådgivningspåbuddet er modtaget. Tilbage meldingen skal indeholde oplysninger om, hvilken rådgivningsvirksomhed der er indgået aftale med.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal ved tilbage meldingen erklære, at arbejdsmiljøorganisationen eller en repræsentant for de ansatte i virksomheder, der ikke har pligt til at etablere arbejdsmiljøorganisation, inden den for tilbage meldingen fastsatte frist er gjort bekendt med indholdet af tilbage meldingen.

§ 31. Arbejdsgivere eller bygherrer, der har modtaget rådgivningspåbud, skal give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om, at rådgivningspåbuddet og det eller de påbud, der danner grundlag herfor, er efterkommet.